

ПАМ'ЯТКА

першочергових дій персоналу підприємств, установ та організацій у разі загрози вчинення терористичних або диверсійних актів

1. Заходи попереджувального характеру:

- здійснити комплексне обстеження стану надійності охорони об'єкта, посилити пропускний режим по допуску на об'єкт автотранспорту, персоналу і відвідувачів, проводити ретельну перевірку ввезеного на об'єкт майна і внесеної ручної поклажі. Для цих цілей використовувати технічні засоби (металодетектори, газоаналізатори, дзеркала для огляду автомобілів та ін.);
- силами співробітників підрозділів охорони і безпеки організувати проведення систематичних обходів і оглядів об'єкта і прилеглої до нього території з метою своєчасного виявлення підозрілих предметів і запобігання закладки вибухових пристроїв, а також установки сторонніх осіб, що виявляють підвищений інтерес до об'єкта;
- регулярно проводити перевірки підсобних приміщень і територій, не допускати перекриття шляхів евакуації людей і транспорту;
- ввести в практику систематичне проведення перевірок проходження сигналів оповіщення від чергової зміни охорони до посадових осіб об'єкта;
- організувати практичні тренування зі співробітниками охорони і персоналом по діях при виникненні надзвичайної ситуації терористичного характеру;
- провести інструктивні заняття з персоналом про порядок дій при прийомі телефонних повідомлень з погрозами терористичного характеру і правилах поведінки з письмовими анонімними матеріалами;
- при укладанні договорів оренди приміщень об'єкта обов'язково включати умови, що дають право підрозділам безпеки здійснювати перевірку зданих в оренду приміщень;
- здійснювати заходи щодо більш ретельному підборі персоналу об'єкта, у тому числі допоміжного складу. Більш ретельно здійснювати перевірку і допуск на об'єкт фахівців сторонніх організацій.

2. При виявленні підозрілого предмета на об'єкті:

- точно визначите місце перебування підозрілого предмета;
- опитуванням заявника й очевидців установите час виявлення предмета;
- зафіксуйте установчі дані осіб, що знайшли предмет, і забезпечте їхню присутність до моменту прибуття оперативно-слідчої групи правоохоронних органів;
- дайте вказівку не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і фунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями;

- організуйте евакуацію персоналу, використовуючи маршрути, віддалені від місця перебування підозрілого предмета;
- дайте вказівку співробітникам охорони оточити місце розташування предмета знаходитися на безпечній відстані від нього;
- при необхідності організуйте відключення побутових і виробничих комунікацій газу, води й електрики;
- повідомите про подію правоохоронні органи, викличте на об'єкт машини швидкої допомоги і аварійних служб;
- не знижуючи рівень охорони об'єкта, забезпечте можливість безперешкодного проходу або проїзду до предмета співробітників і транспорту оперативно-слідчої групи;
- надайте можливість фахівцям оперативно-слідчої групи опитати заявника та інших осіб, що підходили до підозрілого предмета;
- підсильте контроль за роботою особового складу охорони по всьому об'єкту.

3. При надходженні погрози по телефону:

Телефон є засобом зв'язку, який найчастіше використовують як злочинці (для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей і пред'явлення політичних або інших вимог), так і «телефонні хулігани», які висловлюють мнимі погрози. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати якнайбільше даних.

- зафіксувати дату, час і тривалість анонімного повідомлення;
- місце установки телефону, на який надійшло повідомлення, його номер, приналежність конкретному підрозділу і співробітнику;
- при одержанні анонімного повідомлення спробувати «зав'язати розмову» з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції;
- під час розмови вжити заходів щодо запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей даного телефонного апарата. При відсутності таких можливостей через співробітників спробувати повідомити про анонімне повідомлення службу безпеки (службу охорони) підприємства або телефонну станцію;
- по закінченню розмови з анонімом негайно повідомити про те, що трапилося, керівникові служби безпеки (служби охорони) для прийняття ними негайних заходів до попередження і локалізації можливих тяжких наслідків;
- по пам'яті скласти докладний опис висловлених погроз або повідомлення про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультиматумах та інших вимогах;

- усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манері викладу погроз і вимог повідомити керівникові служби безпеки (служби охорони) підприємства;
- для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується;
- при надходженні погрози на телефонний апарат з автоматичним визначником номера і звукозаписним пристроєм, відразу після завершення розмови з анонімом витягніть касету (мінідиск) з аудіозаписом і вживіть заходів щодо її збереження. негайно встановіть на її місце нову касету для запису можливого наступного дзвінка зловмисника.

4. Вибух на території об'єкта:

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

- за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (газ, електрика, тепло);
- за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво (адміністрацію) підприємства та правоохоронні органи;
- організувати евакуацію персоналу з вогнища вибуху, зруйнованих або ушкоджених вибухом приміщень;
- до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну медичну допомогу;
- відключити подачу електроенергії, газу, води, тепла в ушкоджені вибухом приміщення;
- оточити місце вибуху і забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;
- при виникненні пожежі вжити заходів щодо його гасіння власними силами і наявними протипожежними засобами.

5. Захоплення заручників:

При захопленні людей у заручники необхідно:

- негайно повідомити про надзвичайну подію правоохоронні органи і керівництво об'єкта;
- по можливості блокувати місце події, використовуючи технічні засоби охорони;
- підвищити пильність охоронців на всіх постах. Перевести систему відеоспостереження об'єкта в режим запису;
- не вступаючи в переговори з терористами, по можливості виконувати їхні вимоги, якщо це не зв'язано з заподіянням шкоди життя і здоров'ю людей;
- забезпечити евакуацію персоналу, які знаходяться поза місцем захоплення заручників;

- припинити доступ на об'єкт людей і проїзд автотранспорту;
- вжити заходів до безперешкодного проходу і проїзду на об'єкт співробітників правоохоронних органів;
- після прибуття спецпідрозділів правоохоронних органів надати їм необхідну інформацію: схеми об'єкта, поповерхові плани, схеми розташування систем, відеоспостереження, вентиляції, електропостачання та ін.;
- надалі діяти відповідно до розпоряджень керівника антитерористичної операції.

6. При одержанні сигналу про евакуацію:

Якщо ви знаходитесь на своєму робочому місці, послідовно виконаєте наступні дії:

- без поспіху, істерик і паніки зберіть службові документи в сейф або в шухляди столу, що закриваються на ключ;
- візьміть з собою особисті речі, документи, гроші, цінності;
- закрийте вікна, вимкніть оргтехніку, електроприлади, освітлення;
- візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (протигази, респіратор);
- закрийте двері на ключ, ключ залишіть у замку;
- залишіть приміщення, рухайтесь маршрутами, які позначені в схемах евакуації;
- повертайтеся в покинуте приміщення тільки після дозволу відповідальних осіб.